

50°5'1.827"N 14°26'2.343"E

Hlavní nádraží Praha – odbavovací hala – novostavba

Autor: Josef Danda, Jan Bočan, Alena Šrámková, Jan Šrámek **Realizace:** 1972–1979

Traverzy a potrubí nad hlavou, průmyslová svítidla, ocel a sklo. To není stave-

niště ani továrna, leč odbavovací hala hlavního nádraží v Praze.

Její vzhled ji přibližuje stylu high-tech¹ rozvíjejícímu se na západ od našich hranic. Tvůrci haly se tak pokusili navázat kontakt

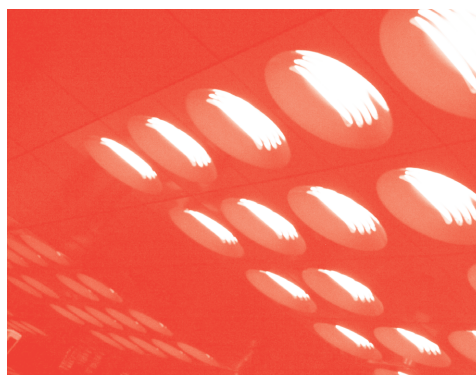
se světem za železnou oponou.² Okouzlení estetikou technologie se však i se zlou potázali. Vadí vám červená barva zvýrazňující útroby haly? Tehdejším mocipánům vadila, a tak proti tvůrcům povolali psychology. Ti však Šrámkovou,

Šrámka, Bočana ani Dandu chorými neshledali, takže se dodnes můžeme těšit z jejich výjimečného díla. Architekti pojali stavbu jako rozměrnou veřejnou halu, v níž jsou umístěné jednotlivé funkční objekty s vlastním interiérem a zázemím. Atmosféru haly dotváří dvoubarevná dlažba s výrazným spárořezem plynule přecházející do stěn. Z vnějšího pohledu jsou na stavbě nejvýraznější mohutná železná traverza a čtyři skleněné kupole, které představují stromy z Vrchlického sadů, které se v těchto místech nacházely. Hala stojí v trase pražské magistrály, a tak se po

Vinohradské tunely jsou nejdelšími železničními tunely v Praze.

S hlavním nádražím je spojena celá řada filmů a jejich hrdinů, připomeňme alespoň Samotáře (2000, David Ondříček), S tebou mě baví svět (1982, Marie Poledňáková), Díky za každé nové ráno (1994, Milan Šteindler).

její střeše denně prohánějí desítky tisíc aut. Ta zde mohou také zaparkovat. V roce 2006 začala rozsáhlá rekonstrukce budovy. Prostor haly o velikosti 18 200 m² není dnes možné v jeho velikosti prohlédnout jako celek, protože je rozčleněn obchodními ostrůvky. Nové řešení mění halu v systém koridorů a tak ruší její původní jasnou a přehlednou dispozici.

Technicistní prvky charakterizují novou odbavovací halu hlavního nádraží

Fantova budova – původní nádražní hala – je největší českou secesní památkou.

Pojmy

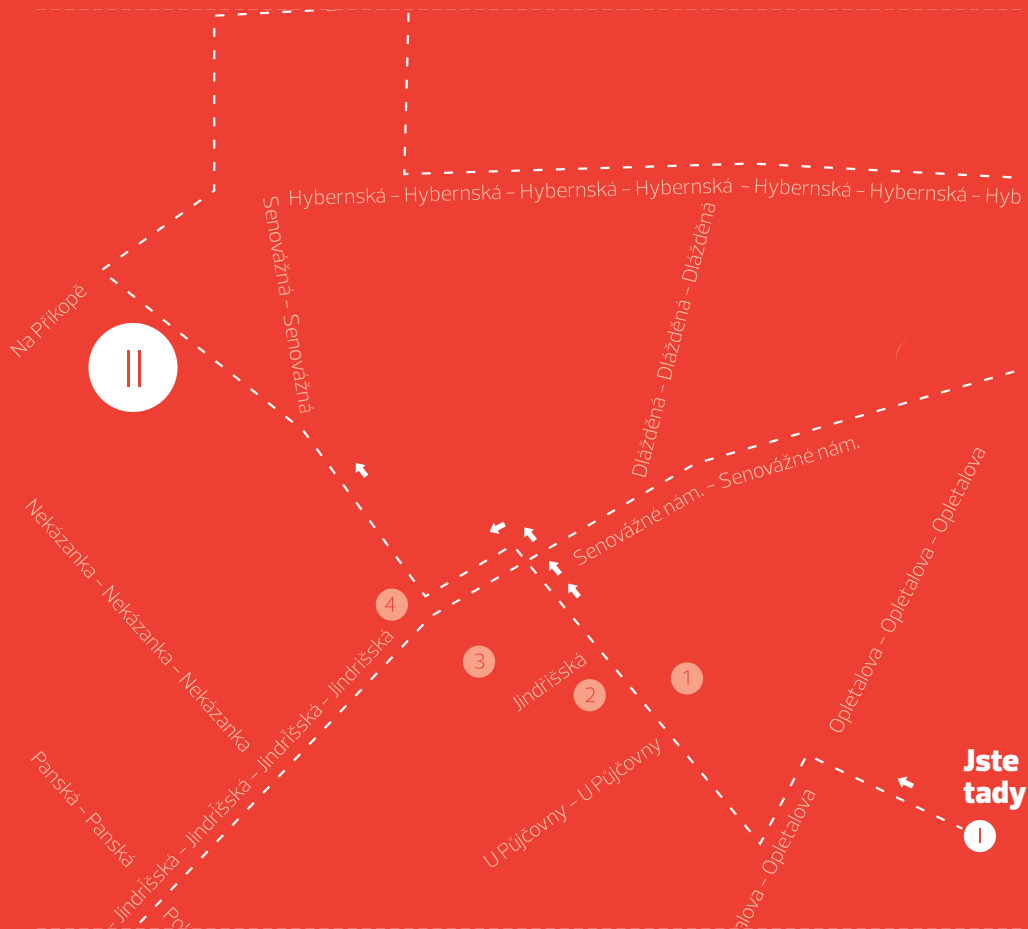
- 1 **High-tech** – pro tuto architekturu je typické odkrytí nosných a funkčních struktur budov, užití prefabrikovaných dílů a skla. Nejznámějšími budovami řadícími se k tomuto stylu jsou Centre Pompidou v Paříži od Renza Piana a Richarda Rogerse či Lloyd's of London postavený rovněž podle návrhu Richarda Rogerse. K prvním realizacím v tomto stylu v Čechách patří rodinný dům v Praze – Braníku od Karla Pragera a Jiřího Loudy, k novějším pak například Oranžerie na Pražském hradě od Evy Jiríčkové.
- 2 **Železná opona** – označení pro neprostopnou západní hranici evropských socialistických zemí, opatřenou do roku 1965 drátěnými elektrickými ploty.
- 3 **Secese** – umělecký styl přelomu 19. a 20. století, pro který je příznačná ornamentálnost a inspirace organickými rostlinnými tvary.

Od hlavního nádraží k Slovanskému domu

Po prohlídce haly hlavního nádraží směřujte své kroky napříč Vrchlického sady do ulice Jeruzalémské, kterou projdete ke kostelu sv. Jindřicha a Kunhuty k Jindřišské věži. V Jeruzalémské si nezapomeňte prohlédnout, popřípadě navštívit, ❶ Jeruzalémskou synagogu z let 1905–1906. Druhou významnou stavbou této ulice je ❷ Edisonova transformační stanice navržená architektem Františkem Albertem Librou v roce 1926. V letech 2005–2007 byla stanice rekonstruována podle projektu architekta Ladislava Lábuse na komerční prostory. Stanici původně zdobila světelná plastika. Hlavní fasáda stavby je obrácena směrem ke ❸ kostelu sv. Jindřicha a Kunhuty založenému roku 1348 a do dnešní podoby přestavěnému v roce 1879. Ke kostelu patří ❹ Jindřišská věž postavená v 70. letech 16. století jako zvonice kostela, neboť kostelní věž by vzhledem ke svému založení zvony neunesla. Výška věže 65,7 m

z ní činní nejvyšší volně stojící zvonici v Praze, která dokonce o 2,5 m převyšuje chloubu inženýrství 19. století – Petřínskou rozhlednu. Máte-li čas, můžete navštívit vyhlídku, která je ve věži vybudována. Po projití branou Jindřišské věže na Senovážné náměstí se již blížíte k druhému cíli vycházky, kterým je Slovanský dům.

Lokace

- ① **Synagoga** 50°5'4.948"N 14°25'55.009"E
- ② **Edisonova transformační stanice** 50°5'5.375"N 14°25'52.841"E
- ③ **Kostel sv. Jindřicha** 50°5'6.092"N 14°25'50.442"E
- ④ **Jindřišská věž** 50°5'6.501"N 14°25'48.097"E